

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

4UVÄ02 UVK-kurs: Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap för ämneslärare - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 7,5 högskolepoäng

Social relations, conflict management and leadership for upper secondary school teachers, 7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2014-09-18

Senast reviderad 2015-10-12 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av förkunskapskraven.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2016

Förkunskaper

Ämnesstudier omfattande 90 hp i ett ämne inom ämneslärarutbildningen, 22.5 hp i kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) samt Verksamhetsförlagd utbildning I för ämneslärare, eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

- beskriva, problematisera och analysera hur ungas skiftande livsvillkor kan påverka sociala relationer samt kunna relatera dessa frågor till kulturella och samhälleliga aspekter
- beskriva och diskutera kommunikation och kommunikationsprocesser relaterat till sociala relationer
- redogöra för och problematisera teorier kring mellanmänniska konflikters uppkomst och dynamik, samt tillämpa metoder för konflikthantering,
- redogöra för hur arbete med att främja likabehandling och att förebygga diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling kan förstås och organiseras i skolan
- redogöra för, problematisera och analysera hur olika teorier om ledarskap kan relateras till den pedagogiska praktiken samt problematisera ledarskapsformer inom skolan kopplat till de värden som lyfts fram i skolans styrdokument

Innehåll

I kursen behandlas hur möten i skolan kan förstås utifrån sociologiska och socialpsykologiska perspektiv och förhållningssätt. Kursen problematiserar hur olika livsvillkor påverkar identitetsskapandet samt hur detta ger avtryck i pedagogiska möten utifrån teorier om sociala relationer, kommunikation, konflikter och ledarskap. I kursen belyses även värden, normer och normalitet och granskas utifrån ett kritiskt förhållningssätt. Ett professionellt förhållningssätt och ledarskap behandlas i förhållande till skolans uppdrag och organisation.

I kursen lyfts arbete med likabehandlingsfrågor upp och hur man kan förstå och utveckla strategier för att motverka diskriminering, mobbning och andra former av kränkningar.

Professionsbas och professionell progression

En förmåga att kritiskt granska den egna verksamheten för att effektivt kunna utveckla ett medvetet förhållningssätt inom området tränas. För lärare är det relevant att förstå och ha kunskaper om elevers livsvillkor. I ett lärande möte behöver den studerande kunna gå utanför sitt eget perspektiv och se världen med elevens ögon. I undervisningen läggs särskild vikt vid utvecklingen av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt där utvecklingen av kunskaper och omdöme stärker den studerandes professionella förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till elevers lärande och skolans uppdrag.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

De studerandes kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation och kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor provas kontinuerligt utifrån utbildningens mål.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter, laborationer. Fältstudiedagar kan ingå i kursen.

Undervisningen bedrivs på svenska.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examination sker genom skriftliga och muntliga uppgifter. För att få betyget Väl godkänd på hela kursen görs en sammanvägning av de olika provmomenten och där betyget Väl godkänd har erhållits på den skriftliga individuella uppgiften.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med kursen bekostas av den enskilde studerande.

Kursen ingår i ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasiet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Ambjörnsson, Fanny (2010). *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront, (361 s). ISBN 9789174419474.

Aspelin, Jonas (2010). *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar*. Malmö: Gleerups, (168 s). ISBN 978-91-40-66888-2.

Edling, Christofer & Liljeros, Fredrik (red). (2010). *Ett delat samhälle: makt, intersektionalitet och social skiktning*. Malmö: Liber, (184 s). ISBN 978-91-47-

09042-6.

Hakvoort, Ilse & Friberg, Birgitta (red.) (2011). *Konflikthantering i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups Utbildning, (217 s). ISBN 91-40-67220-4.

Jenner, Håkan (2004). *Motivation och motivationsarbete i skola och behandling*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling/Liber distr., (delar av 122 s), (s 15-36). ISBN 91-85128-81-3 (Tillgänglig på internet).

Jensen, Mikael (2012). *Kommunikation i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur, Kap. 2 (s 19-41), 3 (s 43-63), 6 (s 89-112) och 11 (s 191-201). ISBN 978-91-44-07728-4.

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liber, Caroline (red.) *Lärande, Skola, Bildning – grundbok för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur, (delar av 630 s), (s 365-431). ISBN 978-91-27-11800-3.

Ludvigsson, Ann (2009). *Samproducerat ledarskap. Hur rektorer och lärare formar ledarskap i skolans vardagsarbete*. School of Education and Communication. Jönköping University. Dissertation Series no.7, 2009. (205 s). (Tillgänglig på internet).

Sveningsson, Stefan & Alvesson, Mats (2010). *Ledarskap*. Liber: Malmö, (128 s). ISBN 978-91-47-09492-9.

Skolverket (2012). *Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*. Stockholm: Skolverket, (57 s). ISBN 1403-4549.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011* Stockholm: Fritzes, (204 s). ISBN 978-91-38-32594-0.

Skolverket (2013). *Kränkningar i skolan - analyser av problem och lösningar*. Stockholm: Fritzes, (190 s). Tillgänglig på Internet.

Dessutom tillkommer vetenskapliga artiklar (ca 50 s). Tillhandahålles genom institutionen.